

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๔
แก้ปฏิบัติของพระธุดงค์กรรมฐาน

อายุแก่มาเท่าไร กำลังวังชาลดลง ๆ มากน้อยเพียงไร การทำประโยชน์ลดน้อยลงโดยลำดับเท่าไร ความกังวลเกี่ยวกับหมู่เพื่อนวงพระศาสนา ในแก้ปฏิบัติของพระธุดงค์กรรมฐานเรา ยิ่งทำให้คิดให้วิตกกังวลมาก ถ้าจะพูดตามแบบของโลกกว่าวิตกกังวล เพราะคำนี้เป็นคำสมมุติที่จะต้องใช้ได้ทั่วๆ ไป ในวงปฏิบัตินี้แลถ้าตั้งใจประพฤติปฏิบัติ ดังพระพุทเจ้าและสาวกท่านตลอดครูอาจารย์มีพ่อแม่ครูอาจารย์มันเป็นต้น ที่ได้พาดำเนินมาในวงปัจจุบันนี้ ไม่ละไม่ปล่อยวางปฏิบัติที่ท่านพาดำเนินมาท่านเหล่านั้นและจะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผล จนถึงความพ้นทุกข์ได้โดยไม่อาจสงสัย

เพราะธรรมเป็นแนวทางที่ถูกต้องดีงามมาแล้วแต่องค์พระศาสดา จนกระทั่งปัจจุบันที่ครูบาอาจารย์พาดำเนินมา และดัดดวงผลเต็มหัวใจท่านเรื่อยมา จนกระทั่งได้มาให้โอวาทแนะนำสั่งสอนพวกเรา และพาดำเนินตามในแง่ต่าง ๆ เรื่อยมา นี้ไม่มีข้ออรรถข้อธรรมปฏิบัติใดที่จะผิดพลาดจากมรรคจากผลเลย ถ้าผู้ปฏิบัติตั้งใจดำเนินตามนี้แล้ว การทรงมรรคทรงผลก็คือผู้นั้นและไม่ใช่ผู้อื่นใด

เพราะการปฏิบัตินี้เป็นภาคที่ก้าวเดินแล้วเพื่อสู่มรรคสู่อะลุผล ถ้าเป็นงานก็ก้าวเดินแล้วเพื่อเป็นรูปเป็นร่าง เป็นบ้านเป็นเรือน เป็นกิจการงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยลำดับ ท่านจึงเรียกว่าปริยัติ คือการศึกษาเล่าเรียนมามากน้อย นั่นคือเข็มทิศทางเดิน การปฏิบัติตามในแง่ต่าง ๆ ตามหลักธรรมหลักวินัยที่ชี้แจงเอาไว้แล้ว นั่นคือภาคดำเนินงานที่จะปรากฏผลขึ้นมาโดยลำดับ เหมือนเขาปลูกบ้านปลูกเรือน เริ่มตั้งแต่วางรากฐานขึ้นมาจนกระทั่งสำเร็จเป็นบ้านเป็นเรือน นั่นคือภาคปฏิบัติงานของเขา

นี่ภาคปฏิบัติธรรมของผู้ปฏิบัติก็ย่อมเป็นเช่นนั้นเหมือนกัน คำว่าปริยัติได้แก่การศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติได้แก่การก้าวเดินตาม และปฏิบัติธรรมได้แก่ความรู้ไปโดยลำดับ จนกระทั่งถึงรู้แจ้งแทงทะลุ นั่นแยกกันไม่ออกตั้งแต่ไหนแต่ไรมา ถ้าชาวพุทธเรา มีความมุ่งมั่น หวังจะทรงมรรคทรงผลตามหลักศาสนธรรมนี้แล้วก็ต้องปฏิบัติตามนี้ ถ้าปลื้มแวงจากธรรมทั้งสามประเภทนี้แล้ว ก็ไม่มีหวังที่จะได้ทรงอรรถทรงธรรมทรงมรรคทรงผล ตั้งแต่ต้นจนถึงความสุดยอดแห่งธรรมแห่งจิต

พระพุทธเจ้าก็ดี พระสาวกก็ดี ครูอาจารย์ก็ดี ท่านดำเนินในธรรมทั้งสามประเภทนี้ไม่ให้ปลื้มให้แวงจากกันเรื่อยมา ท่านจึงเป็นผู้ดัดดวงเอามรรคผลนิพพานเต็มพระทัยและเต็มหัวใจ แล้วนำมาประกาศธรรมสอนโลกด้วยธรรมสามประเภทนี้

เพื่อให้ผู้ได้ยินได้ฟังแล้วจะได้ดำเนินตามธรรมที่กล่าวมาแล้วนี้ แล้วมรรคผลนิพพานก็จะปรากฏขึ้นที่ใจของผู้ปฏิบัตินั้นเป็นลำดับลำดับ เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันและอนาคต จะไม่สิ้นสุดยุติจากคำว่ามรรคว่าผลนี้เลย

แต่ถ้าแยกแยะธรรมเหล่านี้ให้ห่างเหินจากกัน ประหนึ่งว่าเป็นคนละศาสนาไป เสียอย่างนี้แล้วก็ไม่มีทาง คือเราเรียนปริยัติเมื่อเข้าใจมาแล้วเราก็ไม่สนใจปฏิบัติ เพราะเห็นว่าปริยัตินี้ก็เป็นธรรมที่สมบูรณ์แล้ว ปฏิบัติก็ไม่สนใจที่จะดำเนินตามหลักธรรม หลักวินัยที่ท่านดำเนินมา มรรคผลที่ปรากฏขึ้นจากปฏิบัติธรรมคือความรู้แจ้งแทงทะลุ นั้นก็ไม่มี นี่เรียกว่าแยกศาสนาไปโดยเจ้าตัวไม่รู้มันแล ให้เป็นแปลก ๆ ต่าง ๆ กันไป และไม่นำมาเกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตามหลักที่ท่านพาดำเนินมา เพราะฉะนั้นมรรคผลนิพพานจึงไม่ปรากฏ แม้พระพุทธเจ้าจะยังทรงพระชนม์อยู่ต่อหน้าต่อตาของพวกเราก็ตาม

มรรคผลนิพพานนี้ไม่ขึ้นอยู่กับการไปเฝ้าพระพุทธเจ้า โดยไม่สนใจในภาคปฏิบัติและสนใจในแง่ธรรมใด ๆ ทั้งสิ้น เรื่องมรรคเรื่องผลนั้นมีความจำเป็นอยู่กับภาคปฏิบัติ จะอยู่กับพระพุทธเจ้าก็ตาม หรือเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ไม่เข้าเฝ้าก็ตาม พระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วก็ตาม ยังทรงพระชนม์อยู่ก็ตาม ถ้าผู้มีธรรมทั้งสามประเภทนี้กลมกลืนกันด้วยภาคปฏิบัติด้วยดีแล้ว อยากรู้จะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลโดยไม่ต้องสงสัย

ไม่มีคำว่ากาลสถานที่เวล่ำเวลา ว่ากาลนั้นสมัยนี้ ว่าเวลานั้นพระพุทธเจ้านิพพานแล้ว เวลานี้สิ้นสูญพระพุทธเจ้าไปแล้ว ศาสนธรรมเป็นโมฆะอย่างนี้ไม่มี จึงเป็นที่ตายใจได้ในพระโอวาทที่ว่าสวากขาตธรรม ได้ตรัสไว้ชอบแล้วทุกแง่ทุกมุม จึงไม่ขึ้นอยู่กับทรงพระชนม์อยู่ของพระพุทธเจ้าและปรินิพพานไปแล้ว ในบรรดามรรคผลนิพพานทั้งหลายจึงจะเกิดหรือจะสูญไปตามไม่มี

สวากขาตธรรมนั้นแล เป็นเครื่องรับรองแห่งความถูกต้องในธรรมทั้งหลายที่ประทานไว้แล้ว ผู้ดำเนินตามจะได้รับผลเป็นขั้น ๆ ตอน ๆ ไป นับแต่ขั้นสมาธิคือความสงบใจ และเป็นความสงบละเอียดเป็นขั้น ๆ ขึ้นไป นี้จะเกิดขึ้นจากภาคปฏิบัติคือจิตตภาวนาของผู้บำเพ็ญนี้เท่านั้น แม้ปัญญาทุกขั้นที่จะเป็นเครื่องกำจัดกิเลสให้หมดมอดไปจากจิตใจไม่มีสิ่งใดเหลือเลย ก็ไม่พ้นคำว่าปฏิบัติ ปฏิบัติคือการบำเพ็ญ คือจิตตภาวนา ในทางคั้นคว่ำจนกระทั่งทะลุปรุโปร่งไปหมดได้เลย นี่หลักเครื่องยืนยันของพระพุทธเจ้ามีอยู่อย่างนี้ ขอให้ทุก ๆ ท่านได้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ

สิ่งสมมุติในโลกนี้มีมากขนาดไหน ฟังว่าแดนสมมุติครอบไว้หมดแล้ว ไม่มีสิ่งใดเหนือไปจากสมมุตินี้เลย สัตว์ทั้งหลายได้เคยผ่านเคยพบเคยสัมผัสสัมผัสมาหมดแล้ว

พระพุทธเจ้าเองที่เป็นศาสดาสอนโลกก็ทรงผ่านมาแล้วอย่างช้าของหรืออย่างโงกโงน จนได้เห็นทั้งทุกข์ทั้งมหันตทุกข์ ได้เห็นทั้งสุขทั้งบรมสุขเต็มพระทัยแล้ว จึงได้นำธรรมเหล่านี้มาสอนโลก สิ่งใดที่เป็นโทษจึงรับสั่งหรือประทานว่าเป็นโทษ สิ่งใดที่เป็นคุณมากน้อยก็ประทานพระโอวาท หรือบอกไว้อย่างชัดเจนว่านั่นเป็นโทษเป็นคุณ

เราผู้ดำเนินตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ก็ไม่ใช่เป็นผู้บกพร่องในการสัมผัสสัมพันธ์กับสมมุติทั้งหลาย ซึ่งเต็มไปด้วยทุกข์นั้นแหละมากกว่าสุข ความเพลิดเพลีนรื่นเริง ก็เพื่อจะให้เกิดทุกข์ ไม่ใช่เพื่อจะให้เกิดความสุข เหล่านี้เราก็เคยผ่านมาแล้ว ทางตาทางหูทางจมูกทางลิ้นทางกาย สัมผัสสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา แม้ในภพชาตินี้ก็ไม่ได้บกพร่องบรรดาสิ่งทั้งหลายเหล่านั้น จะไม่สัมผัสสัมพันธ์กับอายตนะภายใน คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจของเรา แล้วก็ไม่พ้นที่จะนำผลเข้ามาเผาผลาญจิตใจของเราจนได้

เหตุใดเราจึงไม่เซ็ดไม่หลาบ เหตุไรเราจึงจะเห็นสิ่งเหล่านี้ว่าเป็นของเลิศเลออยู่เรื่อยไป ถ้าไม่ใช่ถูกหลอก ถูกต้มตุ๋นจากกิเลสเสียอย่างไม่มีหุสุมิตา ไม่มองดูธรรม ไม่คว้าเอาธรรมเข้ามาสอดมาส่องบ้างเลย นี่มันเกินไปสำหรับพระผู้ปฏิบัติเรา

เราสงสัยอะไรในโลกนี้ เกิดกับตายมีเคลื่อนแผ่นดิน เพียงแผ่นดินในโลกนี้ก็เคลื่อนแล้ว บ้านใดเมืองใดไม่มีป่าช้าไม่มี มีป่าช้าประจำอยู่ทุกบ้านทุกครัวเรือนทุกร่างกาย ไม่ว่าสัตว์ว่าบุคคลหญิงชาย ในน้ำบนบก มีป่าช้าประจำตนอยู่ทุกแห่งทุกหน เป็นของวิเศษอะไร สัตว์เกิดที่ไหนป่าช้าปรากฏอยู่ที่นั่น ก่อนที่จะเป็นป่าช้า ก็ได้รับความทุกข์ความทรมานถึงขั้นตาย จึงเรียกว่าป่าช้าของสัตว์ เหล่านี้พระพุทธเจ้าทรงได้ผ่านมาเสียพอแล้ว จึงได้เสาะแสวงหาทางออกด้วยภาคปฏิบัติธรรม

แม้ไม่มีใครแนะนำสั่งสอน พระองค์ก็ทรงเสาะแสวงหาโดยลำพังพระองค์เอง จึงเรียกว่าสยัมภู การชวนชวายในทางเหตุก็ทรงค้นคว้าโดยลำพังพระองค์ แม้การรู้ขึ้นมาในธรรมทั้งหลายจนเป็นสัพพัญญู คือรู้ในธรรมทั้งหลายไม่มีอึดมีอัน พระองค์ก็ทรงชวนชวายเอง รู้ขึ้นมาเอง แล้วก็นำธรรมเหล่านี้มาสั่งสอนพวกเรา และประกาศแต่เรื่องเหล่านี้ตลอดไป

เพราะสัตว์ทั้งหลายคลุกเคล้าอยู่กับความทุกข์ความทรมาน เพราะชาติเป็นตัวสำคัญ พาให้ทุกข์ทั้งหลายเกิดขึ้นไม่หยุดไม่หย่อน จึงได้ประทานพระโอวาท แม้ธรรมที่ละเอียดสุขุมอันเป็นคุณและมหาคุณพระองค์ก็ทรงไว้แล้ว มาแนะนำสั่งสอนพวกเราทั้งหลาย จึงไม่น่าสงสัยในสิ่งที่กล่าวมาเหล่านี้

เราเสียดายอะไรเรื่องความสัมพันธ์ เป็นเพียงเหยื่อล่อปลาเท่านั้นเอง บนปลายเบ็ดหรือที่ปลายเบ็ดเท่านั้น ถ้าไม่มีเหยื่อล่อปลาก็ไม่กินเบ็ด เมื่อจับเข้าไปในเหยื่อที่ล่ออยู่ที่ปลายเบ็ดนั้น ก็เท่ากับกลืนทุกข์เข้าไปในขณะเดียวกัน นี่สิ่งที่สัมผัส

สัมพันธทั้งหลายเป็นเหยื่อเบ็ดทั้งนั้น เบ็ดคือกองทุกข์ เหยื่อคือกิเลส เป็นเครื่องล่อลวงสัตว์ทั้งหลายให้ลุ่มจมฉิบหายอยู่ไม่หยุดหย่อน และไม่มีวันเซ็ดหลาบตลอดไป

เพราะฉะนั้นป่าช้าของสัตว์ไม่ว่าในน้ำบนบก ในบรรดาโลกธาตุนี้จึงเคลื่อนไป ไม่มีคำว่าชาติว่าสูญ ไม่มีคำว่าลดหย่อนผ่อนคลายลงไปด้วยการตายของสัตว์ เพราะการเกิดเกิดอยู่ตลอดเวลา เมื่อเกิดตลอดเวลาคำว่าทุกข์ที่ติดตามมากับความเกิดนั้น ก็ต้องมีอยู่เรื่อย ๆ ไปอย่างนี้ไม่มีที่สิ้นสุดยุติ ก้าวมาเดินมาด้วยความเกิดแก่เจ็บตาย เกิดแก่เจ็บตาย ในภพน้อยภพใหญ่เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้

ตัวเราเองซึ่งเป็นตัวมหาเหตุทำให้เกิดแก่เจ็บตายอยู่เรื่อยมา ก็ไม่สามารถที่จะทราบความเป็นมาของตนได้ว่ายืดยาวเพียงไร แล้วในอนาคตกาลข้างหน้านั้น จะเกิดจะตายไปอีกยืดยาวเพียงไร เมื่อจับมาเทียบกันแล้ว ที่เป็นมายืดยาวเพียงไรฉันใด ที่จะเป็นไปข้างหน้าก็มีความยืดยาวฉันนั้นเหมือนกัน ไม่มีเงื่อนไขที่จะยิ่งหย่อนกว่ากัน ถ้าไม่มีธรรมเข้าไปกำจัด ตัดภพตัดชาติให้น้อยลงภายในใจของตน ซึ่งเป็นมหาเหตุอันพาให้เกิดให้ตายนี้เสียเท่านั้น

เพราะฉะนั้นการบำเพ็ญธรรม การระมัดระวังรักษาตัวทุกแง่ทุกมุมโดยธรรมโดยวินัย จึงเป็นทางป้องกันหรือหวงห้าม หรือตัดภพตัดชาติให้ลดน้อยลงไป ด้วยความมีสติ กำจัดอารมณ์ที่จะเข้ามาพัวพันจิตใจให้กำเริบเสิบสาน ต่อภพต่อชาติให้ยืดยาวไปไม่มีสิ้นสุด ให้มีสติเป็นเครื่องกำกับรักษาอยู่เสมอ ไม่ให้สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เข้ามาเกาะเกี่ยวจิตใจของเรา นั้นแลเรียกว่าการบำเพ็ญตน เรียกว่าจิตตภาวนา จิตใจจะสงบเย็นเข้ามา

เวลานี้จิตก็เหมือนอยู่ในโถงที่ปิดไว้อย่างมิดชิด มองหาอะไรก็ไม่เห็น เพราะถูกปิดไว้อย่างมิดชิด หรือเข้าห้องมืดปิดไว้อย่างมิดชิด เคยเป็นมาเท่าไรก็ไม่รู้ถ้าไม่ได้ธรรมเข้าไปเปิด เริ่มแต่ความสงบของใจ เมื่อความสงบของใจปรากฏขึ้นมา จะรู้สึกมีความแปลกประหลาดภายในใจขึ้นโดยลำดับลำดับ และความสว่างภายในตัว แม้จะมีวิภวณครอบอยู่เช่นเดียวกับโถงครอบตัวของเรายู่ภายในก็ตาม แต่เราก็เริ่มมีความสว่างไสวอยู่ภายในโถงนั้นแล้ว คือภายในวิภวณ เริ่มเป็นความสว่างไสวขึ้นที่ใจของเรา ที่ได้ชำระมาโดยลำดับลำดับนั้น

จากนั้นก็เป็นเรื่องของปัญญาที่คลี่คลายทำลายโถงที่เราถูกขังอยู่นั้น ให้แตกกระจัดกระจายลงไปจนกระทั่งหมดภพหมดชาติ แล้วก็เป็นอย่างนั้นว่าหมดความทุกข์โดยประการทั้งปวง นอกจากการหมดจากความทุกข์โดยประการทั้งปวงแล้ว ยังทรงบรมสุขที่เป็นนิสรเสรีอย่างไม่มีอะไรมาขัดขวางได้เลย นั้นพระพุทธเจ้าท่านทรงดำเนินและทำลายโถงคือวิภวณให้แตกกระจัดกระจายไป ตลอดถึงสาวกท่านดำเนินอย่างนั้น

ท่านเหล่านี้แหละที่เป็นผู้อัครรรย เป็นผู้อัครรรยนอกโลกนอกสงสาร นอกสมมุติ โดยประการทั้งปวง ดังที่ว่านอกตุ่มนอกไห นอกวัฏจักรวัฏจิตไปเสียโดยสิ้นเชิง นั่นท่านเรียกบรมสุข ตั้งชื่อเป็นสมมุติขึ้นอีกอันหนึ่งว่าบรมสุข สุขอย่างยอดเยี่ยม สุขอย่างไม่มีอะไรเสมอเหมือน ขึ้นชื่อว่าสมมุติแล้ว ไม่มีอันใดที่จะเข้าไปเทียบเคียงได้เลย นี่คือผลแห่งการปฏิบัติธรรม

ภพชาติที่เคยเป็นมามากน้อยเพียงไร ก็ได้ถูกทำลายลงที่จุดแห่งความมืด ๆ ต่ำ ๆ ภายในหัวใจนั้นแล ความมืดดำอันนี้คือกิเลสมันครอบหัวใจ ใจนั้นรู้แต่ถูกสิ่งปิดบังที่มีตมิตปิดตานี้ครอบเอาไว้ จึงไม่สามารถที่จะมองทะลุไปเห็นสิ่งที่ดีที่ชั่วสุขทุกข์ทั้งหลายได้ เมื่อทำลายอันนี้ลงภายในหัวใจแล้วก็แทงทะลุไปหมด

ทั้งอดีตที่เคยเป็นมาแล้ว ใครพาให้เป็นไป ใครเป็นต้นเหตุพาให้เกิด จนถึงกับต้องแบกกongทุกข์ไม่มีประมาณเช่นนี้ ก็ประจักษ์ภายในหัวใจ แล้วอนาคตที่จะต้องแบกภพแบกชาติความเกิดแก่เจ็บตายต่อไปมากน้อยหรือยืดยาวเพียงไรนั้น ก็ได้ถูกสังหารแล้ว ซึ่งตัวเชื้ออันสำคัญที่จะพาให้เกิดนั้น ภายในจิตใจไม่มีสิ่งใดเหลือแล้ว ปัจจุบันก็รู้เท่า ไม่ยึดไม่ถือ อยู่ด้วยความพอแล้วทุกประการและตลอดอนันตกาล นี่แหละคือผู้เป็นสุข นี่แหละคือผู้พ้นจากทุกข์ เพราะอำนาจแห่งการปกครองตนเองโดยอรรถโดยธรรม กำจัดสิ่งที่เป็นข้าศึกต่อจิตใจของตนโดยสม่ำเสมอ

นี่คือเรื่องผลแห่งศาสนาคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ที่ประธานไว้วันนี้คือแนวทาง หรือเครื่องมือที่จะเข้าไปกำจัด หรือก้าวเดินตามแนวทาง ไม่ให้ผิดไม่ให้แยกแยะจากหลักธรรมหลักวินัย แล้วจะเข้าสู่จุดบรมสุขนี้โดยไม่อาจสงสัย ถ้าไม่มีธรรมเครื่องกำจัดแล้ว อย่างไรจิตดวงนี้ก็ต้องเป็นไปอย่างนี้ตลอด คือไม่มีเงื่อนต้นเงื่อนปลาย จะหมุนไปอย่างนี้

เช่นอย่างโลกที่เข้าใจกัน โลกก็คือเรื่องกิเลสนั่นเองจะเป็นอะไรไป เข้าใจกันว่าตายแล้วสูญ ตัวเองนั้นแลเป็นนักเกิดนักตาย จนไม่มีคำว่าแข่งขันกันได้เรื่องภพเรื่องชาติ มีมากมีน้อยกว่ากัน ใครมีภพมีชาติมากน้อยเพียงไร ใครมีความสุขความทุกข์มากน้อยเพียงไร ในสัตว์แต่ละราย ๆ นี้เอามาแข่งขันกันไม่ได้เลย เพราะต่างคนต่างมากไม่สามารถที่จะนำมาแข่งขัน ถ้าเป็นสิ่งของก็มากเหลือประมาณจนไม่มีใครต้องการแล้ว ใครก็เต็มตัว แยกหามเต็มกำลังด้วยกัน แล้วจะไปกว้าหามาจากที่ไหนอีก

นี่คำว่าเรื่องภพเรื่องชาติ เรื่องความทุกข์ความทรมาน ก็เคยเป็นมามากต่อมากแล้วด้วยกันทุก ๆ รายไป จึงไม่มีใครที่จะกล้าแข่งกันว่าใครมีภพมีชาติมากน้อยเพียงไร มีความสุขความทุกข์มากน้อยเพียงไร แข่งกันไม่ได้ นี่คือเรื่องกองทุกข์ที่วนเวียนอยู่ในวิฏวนในวัฏจักรนี้ไม่ได้สูญ คำว่าสูญก็คือเรื่องของกิเลสเปิดทางให้สัตว์ทั้งหลาย ได้ก้าว

เดินเพื่อความเกิดตาย ๆ นั่นแล ไม่ใช่เพื่อความตายแล้วสูญ กิเลสปิดไว้อย่างนั้น เราผู้
ที่โง่แสนโง่นี้ก็เชื่อกิเลสยิ่งกว่าธรรมเป็นไหน ๆ

ธรรมที่พระพุทธเจ้าองค์วิเศษ องค์ตรัสรู้แล้ว ไม่มีกิเลสภายในพระทัยเลยมาสั่ง
สอน สัตว์โลกยังไม่ยอมรับกัน เพราะกิเลสมีอำนาจมากปิดบังไว้ไม่ให้ยอมรับความจริง
คือเกิดแล้วต้องตาย ตายแล้วต้องเกิด นี่เป็นหลักธรรมชาติที่ไม่มีใครแก้ไขได้ ถ้าไม่ใช่
ธรรมเข้าไปแก้ไขถอดถอนเชื้อมันเสียไม่ให้เกิด อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา เป็นสำคัญ ถ้า
ทำลายธรรมชาตินี้ได้แล้วเปิดโล่งหมดเลย ที่ว่าตายแล้วเกิด ตายแล้วสูญเป็นอย่างไร หาก
ประจักษ์ในหัวใจเอง

มีธรรมเท่านั้นที่จะมาเปิดโลกมืดแปดทิศแปดด้าน คือตายแล้วสูญนี้ให้กระจ่าง
แจ้ง เห็นตามหลักแห่งความเป็นจริงว่า ตายแล้วต้องเกิดถ้ายังมีเชื้อฝังใจอยู่ตราบใด นี่
คือความฝังลึกของท่านผู้รู้จริงเห็นจริง ไม่หวั่นไหวกับกิเลสใด ๆ อีกแล้ว

พวกเราทั้งหลายนี้รู้ตามความจอมปลอมของกิเลส ตัวจอมปลอมหลอกกลางต้ม
ตุ๋นสัตว์โลกอยู่ตลอดเวลา แล้วสัตว์ทั้งหลายก็หลงมกไปตามมัน ถ้าไม่มีธรรมเข้าไป
ปลดเปลื้องช่วยเหลือแล้ว ยังไงก็ต้องจมไปอย่างนี้ไม่มีประมาณเลย นี่คือความเชื่อของ
ใจที่เป็นไปเพราะอำนาจกิเลสกล่อมว่าตายแล้วสูญ

แม้ชาวพุทธเราก็มีจำนวนมากไม่มีประมาณเหมือนกัน ที่เชื่อว่าตายแล้วสูญ ไม่
มีการสืบต่อแห่งภพชาติใด ๆ เลย เชื่อว่าตายแล้วเกิดนั้นน้อยมาก กับผู้ที่เชื่ออย่าง
ประจักษ์ใจจากภาคปฏิบัติของตนว่า ตายแล้วต้องเกิดนี้มีน้อยมากเข้าไปอีก คือท่านผู้
บำเพ็ญท่านผู้ปฏิบัติรู้เหตุรู้ผลแห่งความเป็นมาของใจ ความเป็นไปของภพของชาติ
ประจักษ์ใจแล้วเท่านั้น

นอกจากนั้นก็ยังมีแต่กลิ้งไปมาอยู่อย่างนั้นแหละ เหมือนซุงทั้งท่อนแต่มีหัวใจอยู่
ภายใน หากไม่ทราบจะหาทางออกโดยวิธีการใด จึงเป็นเหมือนกับซุง กลิ้งไปไหนก็กลิ้ง
ไป กิเลสมันไล่ไปไหนก็ต้องไปตามอำนาจของมัน เพราะเราไม่มีสติปัญญาเครื่อง
ทดสอบ ไม่มีกำลังวังชาที่จะต้านทานกิเลสทั้งหลายได้ ถ้าหากพอรู้บ้างต้องมีอุบายวิธี
การต่อสู้กันไม่มากนักน้อย

นี่ไม่มีนั่นละสำคัญ ธรรมท่านจึงสอนลงที่ตรงนี้ จุดมหาเหตุคือใจ เกิดแก่เจ็บ
ตายอยู่ที่ใจดวงถูกฝังยาพิษเชื้อแห่งความเกิดไว้อย่างสนิท ติดกับใจเป็นอันเดียวกัน
เมื่อแยกไม่ได้ ท่านจึงสอนลงที่นี้

ผู้ที่แก้ภพแก้ชาติอันนี้ให้เห็นประจักษ์ภายในจิตใจก็คือนักภาวนา เดินตาม
ภาคปฏิบัติที่ท่านทรงสั่งสอนไว้ ดังพระสาวกทั้งหลายดำเนินตามพระพุทธเจ้าที่
ประทานพระโอวาทไว้แล้วบรรลุธรรม ๆ นั่นคือการสังหารภพชาติของตนนั้นแล และ

ประสบพบเห็นธรรมอันเลิศเลอขึ้นภายในจิตใจในขณะเดียวกัน ท่านเรียกว่าบรรลุธรรม ๆ ท่านเหล่านี้เองเป็นผู้ทำลายภพชาติของตัวเอง ๆ มาโดยลำดับจากภาคปฏิบัติ

ถ้าเราอยากจะทำลายความทุกข์ที่ลุ่มจมอยู่ในจิตใจ แม้จะไม่ได้สิ้นสุด วิมุตติก็ตาม ผู้มีธรรมย่อมมีความสงบเย็นภายในจิตใจ เช่นเดียวกับผู้มีโรคแล้วมีหมอ มียารักษา นั่นแล คนเป็นโรคไม่มียาเลย แต่แล้วก็ชอบแต่ของแสลง คนคนนั้นตายได้ง่าย ไม่มีอะไรเป็นเครื่องยืนยันรับรองได้เลย นอกจากรอวันตายอยู่เท่านั้น แต่ถ้าคนไข้ คนใดมีความเชื่อหมอบ ทำตามที่หมอบแนะนำสั่ง ปฏิบัติตามที่หมอบแนะ ระวังสิ่งที่ แสลง ให้ปฏิบัติดำเนินตามหมอบ คนนั้นมีทางที่จะหายได้ โรคมีมากมีน้อยมีวันหายได้

ใจของผู้มีอรรถมีธรรมเข้าเคลือบแผ่ กับมีครูมีอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน เชื่อ ครูเชื่ออาจารย์ เชื่ออรรถเชื่อธรรม ย่อมมีทางที่จะเป็นไปได้ในทางที่ดี เหมือนหนึ่งว่า หายจากโรค โรคอันนี้คือโรคกิเลสอยู่ในจิตใจ จะค่อยหมดไปโดยลำดับลำดับ

ฉะนั้นขอให้ทุกท่านที่มาประพฤติปฏิบัติ กรุณาได้ตั้งอกตั้งใจ อย่าให้จิตจางว่าง เปล่า แล้ววิ่งเถลไถลไปตามกิเลสไม่รู้วันรู้คืนรู้ปู้รู้เดือน จนไม่รู้เพศของตัวเองว่าเป็น เพศของพระไปเสียอย่างนั้น เรียกว่าเลวที่สุด ให้จำไว้อย่างลึกภายในจิตใจ ถ้าเป็นผู้มี ความกระหึ่มยืมย่องต่อมรรคต่อผล ตามที่พระองค์ท่านแนะนำสั่งสอนไว้แล้ว ผู้นั้นแล จะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลไปโดยลำดับ ตั้งแต่ความสงบสุขภายในจิตใจด้วยอำนาจแห่ง สมานินี้ก็พออยู่พอกินแล้ว

สำหรับเราทั้งหลายที่เคยได้รับความทุกข์ความทรมานมามากต่อมาก พอไปเจอ ความสงบร่มเย็นเข้าเพียงเท่านั้นก็ตื่นตื่น มีความรื่นเริงบันเทิง จะดีใจขนาดไหน ภูมิใจขนาดไหน เพียงขั้นสมานินี้เท่านั้น ดีไม่ตีติดอยู่ในนั้นก็ดี เพราะเป็นความสุขที่พึงหวัง ในชั้นหยาบ ๆ ของพวกเรา แต่เป็นทางก้าวเดิน หรือเป็นที่พักผ่อนของท่านผู้จะ บำเพ็ญธรรมที่เหนือกว่านี้ไปอีก เพื่อก้าวเข้าสู่ปัญญา

ความรู้ของสมานินี้กับความรู้ของปัญญา สรุปลแล้วเรียกว่าความรู้ในธรรมกับความรู้ในโลก นั้นมีแปลกต่างกัน เริ่มตั้งแต่จิตเป็นสมานินี้ ถ้าจิตยังไม่ปรากฏตัวเป็นความสงบ ร่มเย็นอันเป็นผลของการปฏิบัติแล้ว เพียงแต่เรียนมาเฉย ๆ ไม่ว่าจะท่านว่าเรา เรียนมา มากมาน้อย ความทุกข์ก็ต้องมีอยู่ในจิตใจตลอดมา ไม่ปรากฏว่าความทุกข์และ กิเลสตัวใดได้หลุดลอยไปจากการศึกษาเล่าเรียน มีแต่จำได้เท่านั้น ท่านจึงเรียกว่าธรรม ความจำ ความจำกับความจริงจึงต่างกันอยู่มาก

ธรรมความจำคือจำมาจากการศึกษาเล่าเรียน การได้ยินได้ฟังครูอาจารย์แนะนำ สั่งสอน เราจำได้ นี่เป็นธรรมความจำ ไม่สามารถที่จะแก้กิเลสได้แม้ตัวเดียว แต่ธรรม ความจริงนั้นนำไปปฏิบัติ จนปรากฏเห็นเป็นความจริงขึ้นภายในจิตใจนั้น เมื่อ

ปรากฏมากนักน้อย ก็เลสก็เริ่มลดเริ่มถอยลงไปเป็นลำดับลำดับ นี่ธรรมชาติความจริง เมื่อความจริงเข้าถึงใจเข้าเรื่อย ๆ ความรู้อันนี้จะแปรสภาพจากความรู้ทั้งหลายที่เคยเป็น มาตามโลกตามสงสาร ที่เขารู้ ๆ เห็น ๆ กันไปโดยลำดับลำดับ

เพียงความรู้สมาธินี้ก็แปลกแล้ว ยิ่งเป็นความรู้ทางด้านปัญญาด้วยแล้ว ยิ่งเป็นความละเอียดสุขุมมากทีเดียว ไม่อาจที่จะนำมาแจ้งให้โลกทั้งหลายได้ทราบทั่วถึงกัน อย่างละเอียดลออได้ ตามความเป็นอยู่ภายในจิตใจของผู้ปฏิบัตินั้นเลย และยิ่งเป็นความรู้ที่เด่นอยู่ด้วยความหลุดพ้น เป็นจิตวิมุตติ เป็นจิตที่บริสุทธิ์ รู้ด้วยความบริสุทธิ์นั้นแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่จะมาเทียบเคียงได้เลย ในโลกอันนี้กว้างแคบขนาดไหน เรียกว่าแดนสมมุติ ไม่มีแม้ขั้นหนึ่งที่จะเข้าไปเทียบในความรู้แห่งจิตวิมุตตินั้นได้เลย นั่นท่านจึงเรียกว่าโลกว่าธรรม ต่างกันอย่างนี้

เวลาท่านทรงชั้นธรรมาอยู่ ความรู้ของท่านก็ไม่เหมือนใคร ๆ ความเป็นอยู่ของท่านก็ไม่เหมือนใคร แต่พูดไม่ได้ว่าไม่เหมือนเพราะอะไร นอกจากจะพูดออกมาอย่างหยาบ ๆ เท่านั้น แต่ตามหลักธรรมชาติที่มีอยู่เป็นอยู่ในองค์ของท่าน ท่านเองไม่สงสัย แต่จะนำออกสู่โลกนั้น เป็นสิ่งที่ควรบ้างไม่ควรบ้าง หรือไม่ควรเลยในธรรมบางประเภท นี่ละเรื่องความเป็นของธรรม ความรู้ของธรรมภายในผู้ปฏิบัติเป็นอย่างนี้

ถ้าเราอยากจะทราบความรู้อันนี้ ว่าแปลกต่างกับโลกอย่างไรบ้าง ให้ดำเนินปฏิบัติธรรม ดังพระพุทธเจ้าท่านสอนโลก ท่านไปเรียนมาจากที่ไหน คัมภีร์ใด ลัทธิใด ศาสดาองค์ใด ทำไมท่านจึงสอนโลกได้ถึงสามแดนโลกธาตุ

โน้นตั้งแต่นรกอเวจีก็ทรงทราบทรงเห็นมาตลอด จนกระทั่งถึงสวรรค์ พรหมโลก นิพพาน พระองค์ทรงรู้ทรงเห็นทรงเกี่ยวข้องทั้งนั้น ในบรรดาสัตว์ร้ายใดที่จะมาเกี่ยวกับพระญาณของพระองค์ ที่จะพอรู้พอถอนพอแนะนำสั่งสอนได้ พระองค์ก็ทรงแนะนำสั่งสอนเรื่อยมาโดยไม่มีประมาณขอบเขตเลย นั่นแลความรู้ของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น ท่านไปเรียนมาจากที่ไหน

แล้วบรรดาสาวกทั้งหลายก็เหมือนกัน เมื่อได้รับความจริงที่กระเทือนอยู่ภายในหัวใจท่านแล้ว ทำไมจะไม่กระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ และทำไมจะไม่รู้ ต้องรู้ได้เห็นได้ ไม่สงสัย เป็นแต่เพียงว่าจะนำมาสั่งสอนโลกได้มากนักน้อยเพียงไร ตามฐานะของโลกที่จะรับได้เท่านั้นเอง อย่างท่านสอนมนุษย์เราท่านก็สอนแบบหนึ่ง สอนเทวดาบุตรเทวดาก็สอนแบบหนึ่ง เทวดามีหลายชั้นหลายภูมิ สอนเป็นชั้นเป็นภูมิตามอรรถตามธรรม ตามอัธยาศัยหรืออุปนิสัยของสัตว์ จนกระทั่งถึงพรหมโลก สอนแยกสอนแยกไปโดยลำดับลำดับ

ภาษาใจหรือธรรมที่ท่านนำไปสอนท่านเหล่านั้นไม่มีในมนุษย์เรา แล้วเราจะไปรู้ได้อย่างไร ความรู้อันนี้ท่านไปหามาจากไหน ท่านทำไมถึงสั่งสอนโลกได้หลายชั้นหลายภูมิ กว้างแคบลึกตื้นหยาบละเอียดแค่ไหน ทรงสั่งสอน ทรงเมตตาธรรมทั่วถึงกันหมด นี่ความสามารถของพระพุทธเจ้า ที่ออกจากพระทัยที่บริสุทธิ์นั้นแล เป็นที่รวมแห่งธรรมทั้งหลาย สาวกทั้งหลายก็เหมือนกัน นี่ละท่านว่าธรรมความจริง

ธรรมความจริงนี้ไม่มีประมาณนะ ขอให้รู้ความจริงเกิดจะไม่มีขอบเขตไม่มีประมาณ ไม่เหมือนเราเรียนมาจดจำมา มากน้อยก็ได้ตามสูตรตามคัมภีร์ ตามหลักวิชาที่เราเรียนมานั้นเท่านั้น ๆ ไม่เลยจากนั้นไป แต่หลักวิชาธรรมที่เกิดขึ้นจากภาคปฏิบัตินี้ กระจายไปทุกแห่งทุกหนทั่วโลกดินแดน ไม่มีขอบเขตไม่มีประมาณเลย ท่านจึงเรียกว่าโลกุตระธรรม จึงเหนือโลกตลอดเวลา เหนืออยู่เช่นนั้น โลกุตระ โลกุตระธรรมคือธรรมเหนือโลก สูงกว่าโลกอยู่ตลอด ละเอียดกว่าโลกตลอด ละเอียดลึกซึ้งจนกระทั่งโลกเอื้อมไม่ถึง ท่านจึงเรียกโลกุตระธรรม เป็นชั้น ๆ ขึ้นไป

แล้วธรรมที่กล่าวมาเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการใด ถ้าศึกษาเล่าเรียนก็ได้มา เพียงตำรับตำราเท่าที่มีอยู่ในคัมภีร์โบราณนี้เท่านั้น ถ้าศึกษากับตัวเองด้วยภาคปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมแล้ว จะกระจายแตกแขนงออกไปไม่มีสิ้นสุด จากหัวใจดวงเดียนี่แล นั่นละท่านว่าธรรมความจริง

เพราะฉะนั้นธรรมความจำกับธรรมความจริงจึงต่างกัน ไม่ได้เหมือนกันเลย ธรรมความจริงนั้นพอเจอเข้าแล้ว ๆ หายสงสัย ๆ ก็เลสค่อยหลุดค่อยลอยไปโดยลำดับ ลำตา จนกระทั่งมันลือไปหมด ไม่มีกิเลสตัวใดเหลืออยู่ภายในจิตใจนั้นเลย ก็เพราะอำนาจแห่งความรู้ที่เป็นจริง หรือความจริงแห่งธรรมปรากฏขึ้นแล้วที่ใจ

ไม่ได้เหมือนกับความจำ ธรรมที่ปรากฏขึ้นที่ใจเพราะเราจำได้ อันนี้จำได้เท่าไรก็จำได้ เพราะเป็นแบบแปลนแผนผัง อย่างเราจะสร้างบ้านสร้างเรือนมีแต่แบบแปลนเฉย ๆ เราไม่สร้าง เราจะเขียนหรือวาดให้เต็มห้องก็ได้ แต่จะมีแต่กระดานนั้นขีดเต็มห้อง ไม่ปรากฏเป็นบ้านเป็นเรือนขึ้นในกระดานนั้นเลย

ถ้าเราอยากจะทำให้เป็นบ้านเป็นเรือนเป็นตึกเป็นห้างแล้ว ก็ เอ้า เเอาแปลนนี้ไปขยายออกไปตามแปลนนี้ แปลนสอนไว้อย่างไรกำหนดไว้อย่างไร เดินตามแปลนนี้แล้ว บ้านเรือนก็จะขึ้นไปตามนั้น นั่นเป็นผลขึ้นมาแล้ว นี่ละภาคปฏิบัติ

เท่าที่วิตวิจารณ์ก็เพราะ ผู้ที่แนะนำสั่งสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำตามหลักศาสนธรรมจริง ๆ โดยที่องค์ท่านเองก็เป็นผู้ทรงธรรมทั้งหลายเหล่านั้นไว้แล้วอย่างนี้ ก็ลดน้อยลงไป ๆ โดยลำดับ สถานที่บำเพ็ญก็นับวันลำบากไปโดยลำดับ เอ้า ผู้ที่บำเพ็ญจิตใจก็หนักไปในทางโลกทางสงสาร หนักไปทางกิเลสตัณหาอย่างยิ่งกว่าหนักในธรรม

เสีย แล้วก็ให้กิเลสลากไปถลอกปอกเปิก ทั้งพระทั้งเณรประชาชนชาวพุทธของเราไม่มี
ประมาณ ผู้หนึ่งถูกลากไปทางหนึ่ง ผู้หนึ่งถูกลากไปทางหนึ่ง ต่างคนต่างถูกลากถูกเข็น
จากกิเลส ไปสู่ความลุ่มจมทำนองนี้ก็อดคิดไม่ได้

เพราะสิ่งที่จะเป็นพินเป็นไฟมันลุกลามมาทุกทิศทุกทางทั้งข้างนอกข้างใน ข้าง
นอกเราก็ทราบมิใช่หรือ โลกนอกโลกใน เมืองนอกเมืองใน นั่นพิจารณาซิ มันไหลมา
ทุกทิศทุกทาง เพราะกิเลสเป็นผู้ผลิต ผลิตได้ทั้งนั้น กิเลสไม่มีขอบเขตในหัวใจสัตว์ ทำ
ได้ สิ่งใดที่เป็นอำนาจของกิเลสแล้วมันทำได้ ฉลาดแหลมคมก็ฉลาดอยู่ในวงของกิเลส
เมื่อทำออกมาแล้วผู้ที่เข้าไปสัมผัสสัมพันธ์ก็เป็นคนมีกิเลสอยู่แล้ว ทำไมจะไม่ชอบกัน
เมื่อชอบกันแล้วก็พัวพันกัน ก็เผาไหม้กันให้แหลกไปได้ เพราะความฉลาดของตนที่เข้า
ใจว่าฉลาดนั้นแลเผาตัวเอง

ไม่เหมือนความรู้ของธรรมที่ปรากฏขึ้นมาเล็กน้อยภายในใจ เผากิเลสเรื่อย ๆ
แต่นี้กิเลสเกิดขึ้นเล็กน้อยเพียงไรมันเผาธรรมเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นธรรมของชาวพุทธ
เราจึงจะไม่มีเหลือ ค่อยหมดไป ๆ อย่างนี้แล ขอให้ทุกท่านได้นำไปพิจารณา

คำว่าโลกเจริญ ๆ ก็โลกกิเลสมันเจริญมาตั้งแต่ไหนแต่ไรอยู่แล้ว ไม่มีกิเลสจะ
เรียกว่าโลกได้ยังไง กิเลสมีอยู่ทุกหัวใจนั้นแล เกิดในท่ามกลางแห่งกิเลส อยู่กับ
ท่ามกลางของกิเลสครอบงำอยู่ ไม่ว่าเขาว่าเราทั่วโลกดินแดนไม่มีใครผิดแปลกกัน ใคร
ค้นคว้าหาวิชาความรู้แขนงใดมา ก็มีแต่เรื่องของกิเลสพาให้ค้นคว้า ได้มาแล้วก็มาเผา
เรา ๆ เผาคนนั้นแหละ

เราก็ว่าดีบว่าดีว่ารู้ว่าฉลาด ความจริงฉลาดเพื่อเผาเจ้าของ ได้มาจากทางไหนก็
มาเผาเข้า ๆ เพราะไม่มีธรรมเป็นเครื่องป้องกัน ถ้ามีธรรมเข้าแทรกเข้าแซง ก็เหมือน
กับคนเป็นโรคมีหมอมียาตามรักษา หรือรักษากับหมอกับยานั้นแลก็มีทางหายได้ นี่ก็
เหมือนกัน ธรรมมีอยู่แต่ความสนใจในธรรมมีน้อย นี่ละที่ให้เกิดความกังวล ผู้ปฏิบัติมี
แต่เรื่องที่จะทำลายตัวเอง ๆ

สิ่งที่วิตกมาก ๆ ทุกวันนี้ก็เคยพูดให้ฟังแล้ว ก็คือ โทรทัศน์เทวทัต วิทฺฐุ วิตโธ
สำหรับพระปฏิบัติของเรานี้เรียกว่าไม่ควรอย่างยิ่งเลย ตัดขาดสะบั้นไปเลย ถ้าตามหลัก
ธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนไว้แล้ว สิ่งเหล่านี้มาเกี่ยวข้องไม่ได้ ตัดให้ขาดสะบั้น
เป็นคนละโลกไปเลย แต่เวลานี้มันกลมกลืนกันเข้ามากับหัวใจของผู้ปฏิบัติเรา ของพระ
ของเณรผู้ปฏิบัติเรา ให้มีความรักใคร่ใฝ่ใจกับสิ่งที่พินเป็นไฟไปเสีย โดยไม่สนใจ
กับอรรถกับธรรมเลยนี่สำคัญ

ถ้างอนนี้ได้เข้าสู่วัดใดก็ตาม วัดนั้นอย่าเข้าใจว่าจะมีเหลือเลย จะเหลือแต่ซาก
เท่านั้นเอง ซากคืออะไร กุฎิ ซากคือพระคือเณร รูปพระรูปเณรที่เอาผ้าเหลืองครอบหัว

ไว้เท่านั้น ฤทธิพระเนรก็คือฤทธิเทวทัตผู้ทำลายศาสนาของพระพุทธเจ้านั้นและจะเป็นฤทธิของใคร จึงเรียกว่าเหลือแต่ซาก เรื่องอรรถเรื่องธรรมนั้นไม่มีทางจะหวังเลย นี่ละตัวทำลายอันหนึ่ง

มันเกิดมาจากอะไรพิจารณาซิ มันถึงทำให้โลกทั้งหลายเพลินเอานักเอาหนา ถ้าธรรมแล้วไม่เพลินเพื่อสั่งสมกิเลส ถ้าเป็นเรื่องของโลกของกิเลสแล้วต้องเพลิน เพื่อสั่งสมกิเลสให้มากมุนขึ้นโดยลำดับ แล้วเผาตัวของผู้อใจ ของผู้เสาะแสวงหามา ของผู้ชมหรือของผู้สัมผัสสัมพันธ์นั้นแล ให้ฉิบหายวายปวงไปตาม ๆ กัน นี่ข้าศึกของศาสนา มันเป็นอยู่อย่างนี้เห็นอยู่อย่างนี้ จะไม่ให้วิตกวิจารณ์ยังง

เพราะพระพุทธเจ้าท่านไม่ให้สนใจกับสิ่งที่เป็นภัยเหล่านี้ แต่พวกเรารักใคร่ใกล้ชิดติดพันกับสิ่งดังกล่าวนี้เข้าไปโดยลำดับ จนไม่มองดูอรรถดูธรรมเลย อย่างนี้มันเข้ากันได้หรือกับหลักศาสนาของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอน นี่ไม่น่าวิตกบ้างหรือพวกเราผู้ปฏิบัติ เอ้า ใครอยากจมนก็ให้เสาะแสวงหามาแบบโลกเขา แบบกิเลสทั้งหลายนั่นเอง จะไม่มีอะไรผิดแปลกจากโลกเขา ผ้าเหลืองมีอยู่ทั่วไป ในร้านตลาดยิ่งมาก ถ้าผ้าเหลืองเป็นของศักดิ์สิทธิ์ที่จะแก้กิเลสได้จริง

มีภาคปฏิบัติคืออรรถคือธรรม ระมัดระวังสำรวมตัวเองนี้เท่านั้น เป็นเครื่องกำจัดกิเลสได้ ป้องกันกิเลสได้ ถ้าเราก้ยังมีความพอใจในสิ่งเหล่านั้น และเสาะแสวงหาสิ่งเหล่านั้นมาเผาเราอยู่ตลอดเวลาแล้ว ก็เรียกว่าตายทั้งเป็น ไม่มีอะไรเหลือเลยแหละ ในซากของพระในวัดในวาพระเนรของเรา นี่ที่น่าวิตกมาก แล้วสิ่งที่ลึกลับกว่านี้ก็จะตามมาเรื่อย ๆ เราก้ยังติดยิงพันเข้าไป นี่ท่านว่าศาสนาเสื่อม ดูเอา เสื่อมอย่างนี้เอง

ตำรับตำรามิ ในคัมภีร์ไบลานมิ ในตู้ในหีบมิ ไม่อดไม่อยาก อยู่ที่ไหนมิแต่คัมภีร์ แต่ไม่สนใจกับคัมภีร์ซิ มันสนใจแต่เรื่องฟืนเรื่องไฟที่จะเผาไหม้หัวใจตลอดเวลาแล้วกระจายออกไปทั่วโลกดินแดน ศาสนาไม่มีความหมาย ก็เพราะไม่สนใจนี้จะเอาอะไรมามีความหมาย คนหมดความหมายแล้ว พระเนรหมดความหมายไปแล้ว จะเอาอะไรมาให้มีความหมาย

เช่นเดียวกับคนตายแล้วยาจะมีความหมายอะไร หมอจะมีความหมายอะไร ก็เพราะคนนั้นมันหมดความหมายแล้ว คนตายแล้วนั้นหมดความหมายแล้ว จะเอาอะไรไปให้มีความหมาย นี่ก็เหมือนกัน ศาสนาจะมีความหมายมากมายเพียงไร ก็ไม่เกิดประโยชน์สำหรับคนตายแล้ว นี่ซิที่น่าคิดอยู่มากทีเดียว

ค่อยหมดไป ๆ วงศานาก็ดี คับแคบเข้ามา ๆ มองเห็นกันจะพูดเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องการเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนานี้ ไม่พูดเสียแล้ว มีแต่โลกเป็นเรื่องของ

กิเลสล้วน ๆ จูงไป ๆ จูงตา หู จมูก ลิ้น กาย จูงหัวใจทุกร่าง ๆ เข้าในตะแคงแกง คือเป็นที่ฆ่าเป็นที่สังหารไปเสียหมด เพราะอำนาจของกิเลสมีกำลังมากมันเป็นอย่างนั้น

คิดซิทำไมจะให้แต่ครูบาอาจารย์มีความหวังใยวิตกวิจารณ์ เจ้าของไม่วิตกวิจารณ์เจ้าของบ้างหรือ ผู้จะลุ่มจม ผู้ที่จะรับความฉิบหายเพราะความทุกข์ความทรมานจะเป็นใคร ถ้าไม่ใช่ผู้ที่สมัครรักชอบในสิ่งที่เป็นพินเป็นไฟ ซึ่งปรากฏอยู่ในหัวใจของเราเวลานี้ ถ้ายังไม่แสดงออกทางกายวาจา ที่แสดงออกแล้วก็มากต่อมากแล้ว มันเผาทั้งเป็นมากต่อมากแล้ว เป็นยังไงได้คิดกันแล้วยังนักปฏิบัติเรา นี่ละที่นำวิตกวิจารณ์มาก

คำว่าธรรม ๆ จะไม่ปรากฏแล้ว สุดท้ายพระพุทธเจ้าไม่ปรากฏ พระธรรมไม่ปรากฏ พระสงฆ์ไม่ปรากฏ จะปรากฏแต่เทวทัตเต็มหัวใจเต็มบ้านเต็มเมืองนี้หมด นั่นละศาสนาเสื่อมศาสนาหมดหมดอย่างนี้ ไม่ใช่หมดในคัมภีร์ไบเบิล มันหมดที่หัวใจของคนของผู้ปฏิบัติชาวพุทธเราแน่ ถ้าไม่คิดก็ขอให้คิดเสียนักปฏิบัติเรา ต่อไปจะสายเกินไปละนะ สายเกินแก้ แก้ไม่ได้ ตายแล้วไม่มีอะไรแก้กันแหละ หมดทาง นี่ถ้าลงตายจากมรรคจากผล ตายจากอรรถจากธรรมในความรู้สึกในความรู้สึกแล้ว ก็ต้องจมเข้าไปหากิเลสตัวเป็นพินเป็นไฟจนได้นั้นแหละ นี่ละว่าวิตกวิจารณ์ วิตกวิจารณ์อย่างนี้เอง

หมดไป ๆ พระเต็มบ้านเต็มเมือง ผู้ปฏิบัติเต็มบ้านเต็มเมือง หาผู้ที่จะควรกราบควรไหว้ให้เป็นที่ลงใจของประชาชนญาติโยมทั้งหลายไม่ได้ เพราะกิเลสเอาไปกินหมด กิเลสเอาไปกลืนเสียหมด ๆ แล้วเป็นยังไง เราเองจะมานึกเป็นความภูมิใจของเราว่าเป็นพระ ๆ อยู่อย่างนี้หรือ อย่าคิดว่าเขามากกราบไหว้บูชาเรา ได้รับความอบอุ่นเย็นใจสบายใจกลับบ้านกลับเรือนั่นเลย แม้ตัวเราเองก็หาความร่มเย็นเป็นสุขหาความที่ไว้วางใจของตนไม่ได้

เพราะมีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้ ด้วยอำนาจแห่งความรู้ของเทวทัต การประพฤติตัวแบบเทวทัตก็เผาอยู่ตลอดเวลา แล้วหาเกาะหาตอนที่พอยึดพออาศัยที่ไหนด แม้น้ำมหาสมุทรยังมีเกาะ แล้วหัวใจเรามีเกาะที่ไหน หัวใจในวงชาวพุทธเรา ทั้งประชาชนทั้งพระเณรและพระปฏิบัติ ไม่มีเกาะมีดอนเป็นที่เกาะที่ยึดในความถูกต้องดั่งงามเลย มีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้อยู่อย่างนี้ เราจะอาศัยอะไรพิจารณาซิ นักปฏิบัติไม่พิจารณาไม่มีใครพิจารณานะ

พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาเต็มภูมิของศาสนา จึงทรงนำธรรมมาสอนโลก และได้ตรัสรู้ก่อนที่จะมาสอนโลกก็เพราะการพิจารณา พิจารณาพระสาวกทั้งหลายแล้วแต่ท่านเป็นผู้พิจารณาเต็มหัวใจทั้งนั้น แล้วเราเป็นนักปฏิบัติไม่พิจารณาจะเอาอะไรไปแข่งกิเลสล่ะ ก็มีแต่กิเลสเหยียบเอา ๆ มีแต่เอาความไม่พิจารณา ความสุขเอาเผากินไปแข่ง

ศาสนธรรม แข่งพระพุทเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ท่านมีอย่างหรือ พวกเราซึ่งกำลังจะเป็นเทวทัต หรือเป็นเทวทัตอยู่ในหัวใจของตัวเวลานี้ก็ไม่น่าจะผิด ไม่ละอายแก่ใจบ้าง หรือ

การกล่าวเทวทัตเหล่านี้ไม่ได้ตำหนิติโทษท่านพระเทวทัตนะ เอาหลักเกณฑ์ของท่านมาเป็นคติเครื่องเตือนใจสอนใจเราต่างหาก ไม่ได้พูดเพื่อความดูถูกเหยียดหยามพระเทวทัต เรื่องดีก็เป็นครู ชั่วก็เป็นครู เรานำเอามาเป็นครูสอนซึ่งกันและกันให้เป็นคติ พระเทวทัตท่านก็เป็นในเวลานี้ ในเวลาต่อไปท่านก็จะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์หนึ่ง นั้นใช้เล่นเมื่อไร เลิศไหมพระปัจเจกพุทธเจ้า เวลานี้ท่านก็เสวยกรรมอยู่ตามวิบากของท่าน

เพราะคำว่ากรรม ๆ วิบากกรรมไม่ลำเอียงใคร ใครทำถูกทำดีต้องได้ดี ใครทำผิดทำชั่วต้องได้ชั่ว ในวาระที่หลงก็ต้องหลงทั้งท่านทั้งเรานั้นแล แต่สำหรับพระเทวทัตท่านมีขอบมีเขต ท่านยังจะผ่านพ้นไปได้จากกรรมอันหนาแน่นนี้ แล้วจะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์หนึ่งชื่อ อัญญิสาระ แน่นอนเวลาต่อไป แต่พวกเรานี้แน่นอนหรือไม่แน่นอน ดูซิหัวใจ เจ้าของสร้างอะไรไว้เป็นความแน่นอนในหัวใจบ้างไหม หรือมีแต่ความเหลว ๆ แหก ๆ แหวกแนวตลอดเวลา ถ้าอย่างนี้ใช้ไม่ได้นะ

ท่านผู้มาศึกษาที่มากต่อมาก ผมก็สอนมาเป็นเวลานานตั้ง ๔๐ กว่าปีแล้ว สำหรับสอนพระ จนเต็มภูมิ ที่เทศน์นี้ก็หลงหน้าหลงหลังอย่างเทศน์มานี้แหละ พอพูดไป ๆ หลงไปแล้วลืมไปแล้ว แล้วตั้งใหม่อยู่ในนี้ละ มันรู้อยู่ในตัวนี้ มันลืมไป ๆ จะทำยังไง เพราะฉะนั้นจึงไม่ค่อยได้เทศน์ว่าการ การแนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนและใคร ๆ ก็ตาม ได้ดังใจไปแล้วเวลานี้

นี่ก็สงสารหมู่เพื่อน ผู้บวชใหม่ก็มียังไม่ให้ให้นิสัย และผู้อยู่แก่ผู้มาศึกษาใหม่ก็สับสนปนเปกันอยู่อย่างนี้ ด้วยความหิวความกระหายอยากได้ยินได้ฟัง แต่ธาตุขันธ์ของเราที่เป็นอย่างนี้ วันนี้จึงได้ถือโอกาสประชุมเทศน์ให้ท่านทั้งหลายได้ฟัง ให้นำไปปฏิบัติเพื่อเป็นสารคุณแก่ตน

ที่ว่าศาสตองค์เอก เอกอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา ให้ฟังจำไว้อย่างฝังใจ ธรรม ๆ อันเอกก็คือเอกตลอดเวลา พระพุทเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เอกตลอดเวลา ไม่มีคำว่าไกลว่าไกล ว่าอดีตอนาคต เป็นอกาลิโก ทรงอยู่ตามความเป็นจริงตลอดมา ผู้ใดอยากได้ของดีของดี ก็ให้พยายามกำจัดสิ่งที่เลวร้ายอยู่ภายในหัวใจนี้ออกไปโดยลำดับ ก็จะประสบพบเห็นซึ่งความสุขความเจริญ

การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควร เอาละเพียงเท่านี้ รู้สึกเหนื่อยแล้ว